

Ümumi məlumat	Fənnin adı, kodu və kreditlərin sayı	EDU 408, Azərbaycan dilinin tədris metodikası, 3 kredit, 6 AKTS	
	Departament	Dillər və ədəbiyyatlar	
	Proqram (bakalavr, magistr)	Bakalavriat	
	Tədris semestri	2025/2026-cı tədris ilinin payız semestri	
	Fənni tədris edən müəllim (lər)	Dos., fil.ü.e.d. Elmira Məmmədova-Kekeç	
	E-mail:	elmira.mammadova@khazar.org	
	Mühazirə otağı/Cədvəl		
	Konsultasiya vaxtı	Cümə, 17:00-18:00	
Prerekvizitlər	EDU 101, EDU302		
Tədris dili	Azərbaycan		
Fənnin növü (məcburi, seçmə)	Məcburi		
Dərsliklər və əlavə ədəbiyyat	Əsas ədəbiyyat: 1. Bəliyev H., Bəliyev A. Azərbaycan dilinin tədrisi metodikası. Bakı: Elm və təhsil, 2019 Əlavə ədəbiyyat: 1. Aygören Fatih, Ünlü Buse, Türkal Berkay. Öğretmen 4.0. Öğretim Teknikleri Ankara, Nobel Yayınları, 2020 2. Azərbaycan Respublikasının ümumtəhsil məktəbləri üçün Azərbaycan dili (təlim Azərbaycan dilində olan məktəblər üçün) fənni kurikulumu (V-XI siniflər) 3. Yeni Öğretim Programına Göre Kuramdan Uygulamaya Türkçe Öğretimi, Editör. Prof. Dr. Cemal Yıldız, Pegem\Akademi yay. 2010, Ankara. 4. Öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme, Prof. Dr. Halil İbrahim Yalın, Nobel yay. 27.Basım, Ankara 2014 5. Bəliyev H. Orta məktəblərdə Azərbaycan dilinin tədrisi metodikası, Bakı, 2003 6. Kazımov A.S. Orta məktəbdə Azərbaycan dilinin. tədrisi metodikası. Bakı, 2013 7. “Orta təhsil səviyyəsinin yeni fənn kurikulumlarının tətbiqi üzrə”, təlim vəsaiti (2-ci nəşr), Xəzər Universiteti- 2013 8. http://www.e-derslik.edu.az/site/index.php 9. http://www.kurikulum.az/index.php/az/kurikulumlar/umumi/ibtidai 10. http://www.kurikulum.az/index.php/az/kurikulumlar/umumi/umumi-orta 11. http://www.dersturkce.com/anasayfa		
Tədris metodları	Mühazirə		+
	Qrup müzakirəsi		+
	İnteraktiv		+
Qiymətləndirmə	Komponentləri	Tarix/son müddət	Faiz (%)
	Aralıq imtahanı	15.11.2025	30
	Fəallıq		5
	Tapşırıq (Açıq dərs layihəsi)	13 dekabr 2025-ci il	10
	Video dərs layihəsi	13 dekabr 2025-ci il	10
	Final imtahanı		40
	Digər(davamiyyət)		5
	Yekun		100

Kursun təsviri	Kursda ana dilinin tədrisinin məqsəd və vəzifələri, Azərbaycan dili təliminin məzmunu və nəzərdə tutulan təlim nəticələrinin mahiyyəti, təlim məqsədlərinin təyini, qazandırılacaq yüksək idraki bacarıqların formalaşdırılması metodları üzərində durulacaqdır. Azərbaycan dilinin təlim strategiyaları, konstruktiv təlim nəzəriyyəsinə əsasən təlimin təşkilinə verilən tələblər, təlimin təşkilində istifadə olunan forma, üsul və texnikalardan və fəaliyyətin planlaşdırılmasından bəhs olunacaq, şagird nailiyyətlərinin qiymətləndirilməsi növlərindən və qiymətləndirmə vasitələrinin hazırlanması üsulları, səmərəli öyrətmə və öyrənmə mühiti haqqında tövsiyələr veriləcəkdir.
Kursun məqsədləri	Kursun məqsədi tələbələrdə, ümumtəhsil məktəblərində tədris edilən Azərbaycan dili fənninin məzmunu, dərsin tədrisinə qoyulan tələbləri, ümumi təhsil proqramları (kurikulum) çərçivəsində gözlənilən təlim nəticələrini əldə etməyin yollarını düzgün müəyyənləşdirmək, eyni zamanda aşağıda qeyd olunan məqsədləri əldə etməkdir. • ADT-nin şagirdlərin ünsiyyət imkanlarını genişləndirdiyini, onlarda nitq fəaliyyətinin növləri ilə yanaşı, <u>səmərəli ünsiyyət, dinləmə, düşünmə, öyrənmə və danışma, yazma, mühakiməetmə, problem həlletmə, təndiq, məntiqi və yaradıcı düşünmə</u> bacarıqlarının formalaşdırmağın metod və texnikalarını göstərmək və gələcək müəllimləri şagirdlərdə oxu, dinləmə, anlama bacarıqlarını, dinləmə və nitq mədəniyyətini formalaşdırılması üsul və texnikaları ilə tanış etmək, onlarda ünsiyyət qurma, təhlil etmə, sintez etmə, dəyərləndirmə və mühakimə etmə kimi yüksək idraki bacarıqları formalaşdırmağı təmin etməkdir.
Tədrisin (öyrənmənin) nəticələri	1. Tələbələrin kursun sonunda aşağıdakı ümumpeşə kompetensiyalarının inkişaf etdirməsi nəzərdə tutulur: • tənqidi şəkildə yanaşma; • yaradıcı şəkildə düşünmə; • pozitiv ünsiyyət yaratmaq; • problem həll etmə; • araşdırma; • qərar vermə; • informasiya vasitələrindən istifadə etmək; • təşəbbüskarlıq. 2. Tələbələr bu kursun sonunda aşağıdakı bilik və bacarıqları nümayiş etdirəcəklər: 2.1. ADT metodikasında müasir yanaşmaları və prinsipləri izah edir. 2.2. ADT-nin məzmunu anlayır və şərh edir. 2.3. ADT-nin nəzərdə tutulan təlim nəticələrini və formalaşdırılacaq bacarıqları şərh edir. 2.4. Dinləyib anlama və danışma məzmun xəttində nəzərdə tutulan bacarıqları şərh edir və bu bacarıqları formalaşdıracaq təlim metodları və texnikalarını müəyyənləşdirir. 2.5. Oxu məzmun xətti üzrə şagirdlərdə formalaşdıracaq bacarıqları şərh edir və bu bacarıqları formalaşdıracaq təlim metodları və texnikaları müəyyənləşdirir. 2.6. Şagirdlərdə yazı bacarığının formalaşdırılması üsul və texnikalarını müəyyənləşdirir. 2.7. Dil qaydalarının tədrisi metod və texnikasını təsvir edir. 2.8. Azərbaycan dili dərsinin perspektiv və cari planlaşdırmasının əsas prinsiplərini bilir və planlaşdırmaya dair nümunələr hazırlayır. 2.9. Azərbaycan dili dərsləri üçün standart əsaslı təlim məqsədləri müəyyən edir.

	2.10. Dərslərlə yanaşı, əlavə resurslardan istifadə edərək təlim məqsədlərini reallaşdıran fəaliyyət nümunələri hazırlayır. 2.11. Nəzərdə tutulan təlim nəticələrinin ölçülməsinə yönəlik məqsədəuyğun, etibarlı qiymətləndirmə vasitələrinin hazırlanması prinsiplərini bilir və qiymətləndirmə üsul və vasitələri hazırlayır.
Qaydalar (Tədris siyasəti və davranış)	Fəallığa görə veriləcək bal tələbənin müzakirələrdə bütün semestr boyu davamlı iştirakına, dərslərdə və təcrübəçi tələbənin keçdiyi açıq dərslərdə göstərdiyi fəallığa, semestr ərzində fəallığına, yeni və əlavə ədəbiyyatlara göstərdiyi marağa görə verilir. Davamiyyətə görə bal verilməsində tələbənin dərslərdə ardıcıl iştirakı və dərslərdə özünü qaydalara uyğun aparması nəzərə alınır. Üzrsüz buraxılan 1 dərslə üçün 1 (bir) bal çıxılır. Fənnin tədrisi zamanı verilən ballara aydınlıq gətirsək; Aralıq imtahanı – 30 (imtahanda tələbələrin biliyi açıq sual və test tapşırıqları vasitəsilə yoxlanılır.) Fəallıq - 5 (Fəallığa görə veriləcək bal tələbənin davamlı şəkildə müzakirələrdə iştirakına, dərslərdə və təcrübəçi tələbənin keçdiyi açıq dərslərdə göstərdiyi fəallığa, semestr boyu fəallığına, yeni və əlavə ədəbiyyatlara göstərdiyi marağa, eləcə də icmal tapşırıqlarına görə verilir.) Final imtahanı - 40 (imtahanda həm klassik suallar, həm də test tapşırıqları verilir) Digər (davamiyyət) - 5 (Davamiyyətə görə bal verilməsində tələbənin dərslərdə ardıcıl iştirakı və dərslərdə özünü qaydalara uyğun aparması nəzərə alınacaqdır. Üzrsüz buraxılan 1 dərslə üçün 1 (bir) bal çıxılacaq) Tapşırıqlar <u>Açıq dərslə layihəsi</u> Qeyd: Tələbələr fərdi şəkildə icmal yazaraq açıq dərslə hazırlayır və dərslə müddətində ayrılmış vaxtda canlı olaraq təqdim edirlər. Tələblər: 1. İcmal əsasında hazırlanmalı; 2. Təlim texnologiyaya və üsullarının tətbiq edilməli; 3. Müəllim görkəm və geyiminə əməl etməli; 4. Müəyyən edilmiş dərslə müddətinə əməl etməli; 5. Akademik nitq və davranışa diqqət edilməli; 6. “Şagirdlərlə” mübahisə yaradacaq məqamlardan qaçınmalı. <u>Video dərslə layihəsi</u> Tələbələr müəllimlə razılaşdırılmış mövzu üzrə video dərslə hazırlayırlar. Dərslərə qoyulan tələblər: 1. 5-8 dəqiqə olmalı; 2. Səs və görüntü effektiv olmalı; 3. Elmi səhvlərə yol verilməməli; 4. Dərslə mövzusunu tam şəkildə əhatə etməli;

		5. Orfoqrafik səhvlərə yol verilməməli.	
		İmtahan haqqında: 1. İmtahana hazırlaşarkən dərslərdə götürülmüş qeydləri öyrənməklə yanaşı, dərsin iş planında göstərilmiş ədəbiyyatlara, o cümlədən əlavə mənbələrə də müraciət etmək lazımdır. 2. İstifadə ediləcək ədəbiyyatın bir qismi tərəfimizdən təmin ediləcəkdir. 3. Aralıq və Final imtahanlarının hər ikisində suallar test və ya klassik ola bilər.	
Cədvəl			
Həf -tə	Tarix	Fənnin mövzuları	Dərslik/Tapşırıqlar
1.	20.09.2025 20.09.2025	Azərbaycan dilinin tədrisi metodikasında müasir yanaşmalar və prinsiplər. Fənnin əhəmiyyəti, məqsəd və vəzifələri. AD-nin digər fənlərlə əlaqəsi, digər fənlərin öyrənilməsindəki yeri, fənlərarası və fəndaxili inteqrasiya anlayışı	2019, s. 6-40 Azərbaycan Respublikasının ümumtəhsil məktəbləri üçün Azərbaycan dili (təlim Azərbaycan dilində olan məktəblər üçün) fənni kurikulumu (V-XI siniflər) PPT təqdimatlar
2.	27.09.2025 27.09.2025	Azərbaycan dili təliminin məzmunu (dinləyib –anlama və danışma, oxu, yazı, dil qaydaları) və nəzərdə tutulan təlim nəticələrinin təhlili <i>Qrup işi (Azərbaycan dili fənni üzrə ümumi təlim nəticələri, məzmun xətləri üzrə təlim nəticələri, siniflər üzrə təlim nəticələrinin müqayisəli təhlili)</i>	2019, s. 150-159 Azərbaycan Respublikasının ümumtəhsil məktəbləri üçün Azərbaycan dili fənni kurikulumu (V-XI siniflər) “Orta təhsil səviyyəsinin yeni fənn kurikulumlarının tətbiqi üzrə”, təlim vəsaiti (2-ci nəşr), Xəzər Universiteti- 2013 PPT təqdimatlar
3.	04.10.2025 04.10.2025	Dinləyib –anlama və danışma məzmun xəttinin tədrisi metodikası (dinləmə-izləmə, dinləmə- anlama, dinləmə-danışma, effektiv dinləməyə mane olan səbəblər, dinləmə növləri) Dinləyib –anlama və danışma məzmun xətti vasitəsilə şagirdlərdə formalaşdırılması nəzərdə tutulan bacarıqlar, Azərbaycan Respublikasının ümumtəhsil məktəbləri üçün Azərbaycan dili fənni kurikulumunda dinləyib anlama və danışma məzmun xətti üzrə nəzərdə tutulan təlim nəticələri, əsas və alt-standartların taksonomik təhlili, təlim məqsədlərinin təyin edilməsində nəzərə alınacaq əsas prinsiplər. <i>Qrup işi (Ümumtəhsil məktəbləri üçün Azərbaycan dili fənn kurikulumunda dinləyib –anlama və danışma məzmun xətti üzrə nəzərdə tutulan təlim nəticələrinə yönəlik təlim məqsədlərinin təyini)</i>	Azərbaycan Respublikasının ümumtəhsil məktəbləri üçün Azərbaycan dili fənni kurikulumu (V-XI siniflər) “Orta təhsil səviyyəsinin yeni fənn kurikulumlarının tətbiqi üzrə”, təlim vəsaiti (2-ci nəşr), Xəzər Universiteti- 2013 PPT təqdimatlar http://www.e-derslik.edu.az/site/index.php
4.	11.10.2025 11.10.2025	Dinləyib –anlama və danışma məzmun xəttinin tədrisində istifadə edilən metodlar və fəaliyyət nümunələri	Azərbaycan Respublikasının ümumtəhsil məktəbləri üçün

		Dinləyib-anlama və danışma məzmun xətti üzrə əldə ediləcək təlim məqsədlərinə yönəlik qiymətləndirilmə vasitələrinin hazırlanması	Azərbaycan dili fənni kurikulumu (V-XI siniflər) 2019, s. 74-81 “Orta təhsil səviyyəsinin yeni fənn kurikulumlarının tətbiqi üzrə”, təlim vəsaiti (2-ci nəşr), Xəzər Universiteti- 2013 Qrup işləri PPT təqdimatlar Azərbaycan dili dərsliklər (5-8 siniflər)
5.	18.10.2025 18.10.2025	Oxu məzmun xəttinin tədrisi metodikası, oxuma-anlama metodikası, müxtəlif oxu materiallarının istifadəsi (ədəbi, elmi-kütləvi və s.) Oxu texnikaları. Oxu məzmun xətti üzrə formalaşdırılacaq bacarıqlar, təlim məqsədlərinin təyini, fəaliyyət nümunələrinin təhlili. Sinifdən xaric oxunun təşkili və qiymətləndirilməsi prinsipləri Oxu bacarığını qiymətləndirmə vasitələrinə aid nümunələrin təhlili Oxu bacarığını formalaşdıran dərs nümunələrinin hazırlanması	Azərbaycan Respublikasının ümumtəhsil məktəbləri üçün Azərbaycan dili fənni kurikulumu (V-XI siniflər) “Orta təhsil səviyyəsinin yeni fənn kurikulumlarının tətbiqi üzrə”, təlim vəsaiti (2-ci nəşr), Xəzər Universiteti- 2013 PPT təqdimatlar http://www.e-derslik.edu.az/site/index.php 2019, s.48-54 Azərbaycan dili dərsliklər (5-8 siniflər)
6.	25. 10.2025 25.10.2025	Yazının tədrisi metodikası, yazı tədrisinin məqsədləri, yazı vasitəsilə qazandırılacaq bacarıqlar, Yazı məzmun xətti üzrə təyin edilmiş təlim nəticələri, standartların təhlili, təlim məqsədlərinin təyini, yazının tədrisində müəllimin vəzifələri, şagirdlərin leksik fondunun zənginləşdirilməsi, lüğətlərlə iş və kəlimə xəzinəsinə təsir edən amillər və s. Sinif içi və sinifdən xaric yazıların tədrisi metodikası, yazı növlərinin tədrisi, yazı texnikaları	Azərbaycan Respublikasının ümumtəhsil məktəbləri üçün Azərbaycan dili fənni kurikulumu (V-XI siniflər) “Orta təhsil səviyyəsinin yeni fənn kurikulumlarının tətbiqi üzrə”, təlim vəsaiti (2-ci nəşr), Xəzər Universiteti- 2013 PPT təqdimatlar http://www.e-derslik.edu.az/site/index.php 2019, s. 54-74
7.	01.11.2025 01.11.2025	Yazı məzmun xətti üzrə fəaliyyətlərin və tapşırıqlarının hazırlanması və yoxlanılması prinsipləri Yazının tədrisində qarşılaşılacaq problemlər Yazının növləri	2019, s. 226-246
8.	08.11.2025 08.11.2025	Müəllimin təlim fəaliyyətinin planlaşdırılması	2019, s. 48-54 PPT təqdimatlar

9.	15.11.2025 15.11.2025	Dil qaydalarının tədrisi metodikası. Aralıq imtahanı	Azərbaycan Respublikasının ümumtəhsil məktəbləri üçün Azərbaycan dili fənni kurikulumu (V-XI siniflər) “Orta təhsil səviyyəsinin yeni fənn kurikulumlarının tətbiqi üzrə”, təlim vəsaiti (2-ci nəşr), Xəzər Universiteti- 2013 PPT təqdimatlar http://www.e- derslik.edu.az/site/index.php 2019, s.203-276
10.	22.11.2025 22.11.2025	Ümumtəhsil proqramları (Azərbaycan dili fənn kurikulumları) çərçivəsində əhatə olunan dil qaydaları mövzularının siniflər üzrə təhlili	Azərbaycan Respublikasının ümumtəhsil məktəbləri üçün Azərbaycan dili fənni kurikulumu (V-XI siniflər) “Orta təhsil səviyyəsinin yeni fənn kurikulumlarının tətbiqi üzrə”, təlim vəsaiti (2-ci nəşr), Xəzər Universiteti- 2013 PPT təqdimatlar http://www.e- derslik.edu.az/site/index.php Azərbaycan dili 5-8-ci siniflər dərslik 2019, s. 74-81
11.	29.11.2025 29.11.2025	Fonetikanın tədrisi metodikası, fonetika təlimində istifadə edilən metod və texnikalar. Fonetika bölməsinə aid fəaliyyət nümunələrin və qiymətləndirmə vasitələrinə aid nümunələrin təhlili və qiymətləndirmə vasitələrinin hazırlanması	Azərbaycan Respublikasının ümumtəhsil məktəbləri üçün Azərbaycan dili fənni kurikulumu (V-XI siniflər) “Orta təhsil səviyyəsinin yeni fənn kurikulumlarının tətbiqi üzrə”, təlim vəsaiti (2-ci nəşr), Xəzər Universiteti- 2013 PPT təqdimatlar http://www.e- derslik.edu.az/site/index.php 2019, s. 159-172
12.	06.12.2025 06.12.2025	Leksikologiyanın tədrisi metodikası, fəaliyyət nümunələri və qiymətləndirmə vasitələrinin təhlili və hazırlanması prinsipləri	2019, s. 172-193 Azərbaycan Respublikasının ümumtəhsil məktəbləri üçün Azərbaycan dili fənni kurikulumu (V-XI siniflər) “Orta təhsil səviyyəsinin yeni fənn kurikulumlarının tətbiqi üzrə”, təlim vəsaiti (2-ci nəşr), Xəzər Universiteti- 2013

			PPT təqdimatlar http://www.ederslik.edu.az/site/index.php Qrup işləri
13.	13.12.2025 13.12.2025	Morfologiyanın tədrisi metodikası, morfologiya təlimində istifadə edilən metod və texnikalar. Fonetika bölməsinə aid fəaliyyət nümunələrinə və qiymətləndirmə vasitələrinə aid nümunələrin təhlili və qiymətləndirmə vasitələrinin hazırlanması	2019, s. 200-226 Azərbaycan Respublikasının ümumtəhsil məktəbləri üçün Azərbaycan dili fənni kurikulumu (V-XI siniflər) “Orta təhsil səviyyəsinin yeni fənn kurikulumlarının tətbiqi üzrə”, təlim vəsaiti (2-ci nəşr), Xəzər Universiteti- 2013 PPT təqdimatlar http://www.ederslik.edu.az/site/index.php Qrup işləri Fəaliyyət və qiymətləndirmə nümunələri
14.	20.12.2025 20.12.2025	Sintaksisin tədrisi metodikası. Sintaksis təlimində istifadə edilən metod və texnikalar. Sintaksis bölməsinə aid fəaliyyət nümunələrinə və qiymətləndirmə vasitələrinə aid nümunələrin təhlili və qiymətləndirmə vasitələrinin hazırlanması	2019, s. 322-346 Azərbaycan Respublikasının ümumtəhsil məktəbləri üçün Azərbaycan dili fənni kurikulumu (V-XI siniflər) “Orta təhsil səviyyəsinin yeni fənn kurikulumlarının tətbiqi üzrə”, təlim vəsaiti (2-ci nəşr), Xəzər Universiteti- 2013 PPT təqdimatlar http://www.ederslik.edu.az/site/index.php Qrup işləri Fəaliyyət və qiymətləndirmə nümunələri
15.	27.12.2025 27.12.2025	Azərbaycan dili dərslərində üslubiyyat üzrə işlərin təşkili metodikası	2019, s. 285-322 Azərbaycan Respublikasının ümumtəhsil məktəbləri üçün Azərbaycan dili (təlim Azərbaycan dilində olan məktəblər üçün) fənni kurikulumu (V-XI siniflər) PPT təqdimatlar
		Final	